

Bryssel 3.2.2021
COM(2021) 36 final

2021/0019 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien voimassaolon pidentämisestä parsalajien sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien osalta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Käsillä oleva aloite on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 118 artiklan 1 kohtaan perustuva asetus, jolla pidennetään yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 19 artiklassa säädettyä 25 vuoden suoja-aikaa 30 vuoteen parsalajien sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien osalta. Tällainen täydentävä suoja on tällä hetkellä voimassa puu-, viiniköynnös- ja perunalajien osalta. Yhteisön kasvilajikeviraston (CPVO) hallintoneuvosto toimitti pidentämistä koskevan pyynnön jalostajajärjestöjen Ciopora, Euroseeds ja Plantum edustamien jalostajien sekä yrityksen James Hutton Ltd esittämän pyynnön johdosta.

CPVO ja komissio (terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto) ovat analysoineet, liittyykö asianomaisten lajien jalostukseen teknisiä ongelmia, joiden vuoksi tutkimustyöstä aiheutuisi pitkään menoja, kestääkö lisäysaineiston tuottaminen pitkään ja selviääkö uusien lajikkeiden kaupallinen arvo vasta ajan mittaan, minkä vuoksi tutkimukseen tehty investoinnit toisivat tuottoa vasta melko myöhäisessä suojelun vaiheessa verrattuina muihin puutarha- tai maatalouskasveihin tehtyihin investointeihin. Tehty analyysi osoittaa, että suoja-aikaa olisi pidennettävä parsalajien sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien osalta viidellä vuodella, jotta voidaan luoda oikeudelliset puitteet, joiden ansiosta tutkimus- ja jalostuskustannukset saataisiin katettua kohtuullisesti. • Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Kyseessä on nykyisten vaatimusten tekninen täytäntöönpano. Näin ollen säädös on yhdenmukainen eurooppalaisia kasvinjalostajanoikeuksia koskevan politiikan säännösten kanssa.

• Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Ehdotus on unionin sääntöjen mukainen ja täyttää ne.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämän säädöksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 118 artiklan 1 kohta. Kyseisellä kohdalla annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle valtuudet säätää tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen toimenpiteistä, joilla luodaan eurooppalainen teollis- ja tekijänoikeuksien suoja yhdenmukaisen suojan varmistamiseksi unionissa ja joilla muodostetaan keskitetyt luvananto-, yhteensovittamis- ja valvontajärjestelmät unionin tasolla.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Koska kasvinjalostajanoikeuksia koskevia vaatimuksia säännellään unionin tasolla ja koska pyrkimyksenä on varmistaa sama suoja-aika kasvinjalostajanoikeuksille, unionin tason toimet ovat tarpeen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä on ainoa mahdollinen unionin toiminnan muoto, jolla tavoite saavutetaan.

- **Toimintatavan valinta**

Oikeudellisesta välineestä säädetään oikeusperustassa eli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 118 artiklassa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Useat jalostajajärjestöt ovat esittäneet pyynnön tiettyjen lajien suoja-ajan pidentämiseksi. Keskeisille sidosryhmille ja jäsenvaltioille on tiedotettu asiasta ja niitä on kuultu sekä CPVO:n hallintoneuvostossa – minkä tuloksena kyseinen elin esitti virallisen pyynnön komissiolle – että pysyvässä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomiteassa. Erillinen kuuleminen ei ollut tarpeen, sillä aloite koskee ainoastaan voimassa olevien sääntöjen teknistä täytäntöönpanoa, eikä samankaltaisten aloitteiden yhteydessä ole aiemmin järjestetty erillistä kuulemistä.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio on tehnyt teknisen analyysin yhdessä CPVO:n kanssa.

- **Vaikutustenarviointi**

Käsillä oleva säädös on luonteeltaan tekninen, ja sillä pannaan täytäntöön voimassa olevat säännöt ottaen huomioon asianomaisten osapuolten kokemukset. Sen vuoksi vaikutustenarviointia ei vaadita.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotus ei liity REFIT-ohjelmaan. Ehdotus viiden vuoden pituiseksi täydentäväksi suoja-ajaksi auttaisi saamaan riittävän tuoton tehdyille investoinneille ja edistäisi uusien, parannettujen lajikkeiden jalostamista, mikä hyödyttäisi viljelijöitä, kuluttajia ja koko yhteiskuntaa. Lisäksi voitaisiin helpottaa erityisesti pk-yritysten pääsyä vientimarkkinoille. Ongelman luonne ei muutu sen myötä, että yhteiskunta hyödyntää entistä enemmän internetiä ja sosiaalista mediaa, paitsi että uusien kasvilajikkeiden tarjonta kuluttajille internetissä (internetmyynti) hyvin todennäköisesti lisääntyy entisestään.

- **Perusoikeudet**

Euroopan unionin perusoikeuskirjan¹ 17 artiklan 2 kohdan mukaiset teollis- ja tekijänoikeudet.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei ole

¹ Euroopan unionin perusoikeuskirja (EUVL C 326, 26.10.2012, s. 391).

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Tämän ehdotuksen tavoitteena on pidentää yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien 25 vuoden suoja-aikaa 30 vuoteen parsalajien ja kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien osalta. Sen vuoksi annetaan asetus, jonka 2 artiklan 1 kohdassa suoja-aikaa pidennetään viidellä vuodella asianomaisten lajien osalta.

Lisäksi ehdotuksen 2 artiklan 2 kohdassa otetaan huomioon kansallisten kasvinjalostajanoikeuksien kesto. Kun on kyse lajikkeista, joille kansallinen kasvinjalostajanoikeus on myönnetty ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä mutta joihin asetuksen (EY) N:o 2100/94 116 artiklan 4 kohdan neljättä luetelmakohtaa ei sovelleta, tämän ehdotuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua pidennystä lyhennetään täysinä kalenterivuosina pisimmästä ajanjaksosta, jonka aikana mahdollinen yksi tai useampi myönnetty kansallinen kasvinjalostajanoikeus on ollut voimassa jossakin jäsenvaltiossa saman lajikkeen osalta ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien voimassaolon pidentämisestä parsalajien sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien osalta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 118 artiklan ensimmäisen kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä³,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Jalostukseen liittyvät tekniset ongelmat, jotka johtuvat parsalajien sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien kompleksisista geneettisistä taustoista taikka hitaasta tai teknisesti monimutkaisesta lisääntymisestä, edellyttävät investoimista tutkimukseen. Kun edellä mainituille lajeille on myönnetty suojaa, kestää vuosia ennen kuin voidaan lisätä kasveja ja kerryttää varastoja siinä määrin, että saadaan kohtuullisesti tuloja. Lisäksi ajanjakso, jonka aikana oikeuksien omistajalle kertyy suojan perusteella tuloja, on käytännön syistä rajallinen. Jotta voidaan edistää investoimista tällaisten lajikkeiden tutkimukseen ja kehittämiseen, on tarpeen pidentää lajikkeiden suojaa-aikaa ja luoda kannustimia jalostustoiminnalle sellaisten uusien lajien kehittämiseksi, joilla vastataan viljelijöiden ja kuluttajien tarpeisiin ja torjutaan ilmastonmuutosta. Tällaisista investoinneista ei kerry tuottoa yhtä nopeasti kuin investoinneista, jotka tehdään suurimpaan osaan muita lajeja, kuten viljelykasveihin, joilla on yleensä lyhyempi elinkaari ja laajempi asiakaskunta.
- (2) Lisäksi näiden lajien uuden lajikkeen tulo markkinoille ja jalansijan saaminen markkinoilla kestävät pidempään, sillä kokemus on osoittanut, että uuden lajikkeen kaupallinen arvo selviää vasta ajan mittaan. Näistä syistä tutkimusinvestoinnit voidaan kattaa kohtuullisella tavalla vasta suhteellisen myöhäisessä vaiheessa kyseisten lajien suojelua verrattuna muihin viljelykasveihin.
- (3) Jotta voidaan luoda oikeudelliset puitteet, joiden ansiosta kustannukset saadaan katettua kohtuullisesti, on aiheellista pidentää yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien voimassaoloaikaa viidellä vuodella parsalajien sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien osalta.

² EUVL C .././....2020, s.

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ..., ja neuvoston päätös, annettu

- (4) Yhdenmukaisuussyistä tällaista pidennystä olisi sovellettava kaikkiin yhteisön kasvinjalostajanoikeuksiin, jotka koskevat parsalajeja sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmiä.
- (5) Pidennyksen ajanjaksoa olisi lyhennettävä, jos jossakin jäsenvaltiossa oli voimassa kyseisten lajikkeiden osalta kansallisia kasvinjalostajanoikeuksia jo ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä ja jos jalostajilla sen seurauksena oli jo mahdollisuus hyödyntää lajikkeitaan,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'asianomaisilla kasvilajikkeilla' parsalajien sekä kukkasipuleiden, puuvartisten marjapensaiden ja puuvartisten koristepensaiden lajiryhmien kasvilajikkeita;
- 2) 'voimassaoloajalla' neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 19 artiklan 1 kohdasta johtuvaa yhteisön kasvinjalostajanoikeuden voimassaoloaikaa.

2 artikla

Pidennetty voimassaoloaika

1. Asianomaisia kasvilajikkeita koskevaa voimassaoloaikaa pidennetään viidellä vuodella. Pidennystä sovelletaan oikeuksiin, jotka on myönnetty 1 päivänä heinäkuuta 2021, sitä ennen tai sen jälkeen.
2. Edellä oleva 1 kohta ei rajoita
 - a) tämän asetuksen 3 artiklan soveltamista;
 - b) asetuksen (EY) N:o 2100/94 116 artiklan 4 kohdan neljännen luetelmakohdan soveltamista.

3 artikla

Pidennetyn voimassaoloajan lyhentäminen

1. Kun on kyse 2 kohdassa tarkoitetuista kasvilajikkeista, 2 artiklassa säädettyä pidennettyä voimassaoloaikaa lyhennetään täysinä kalenterivuosina pisimmästä ajanjaksosta, jonka aikana yksi tai useampi myönnetty kansallinen kasvinjalostajanoikeus on ollut voimassa jossakin jäsenvaltiossa saman lajikkeen osalta ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan asianomaisiin kasvilajikkeisiin, jotka eivät kuulu asetuksen (EY) N:o 2100/94 116 artiklan 4 kohdan neljännen luetelmakohdan soveltamisalaan ja joille on myönnetty yksi tai useampi kansallinen kasvinjalostajanoikeus ennen yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä.

4 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2021.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja